

Mały Obłok Magellana to dwie galaktyki?

2 stycznia 2024

Mały Obłok Magellana to niewielka galaktyka satelitarna Drogi Mlecznej położona od nas w odległości około 200 000 lat świetlnych. To jeden z najbliższych satelitów naszej galaktyki i jeden z najodleglejszych obiektów widocznych gołym okiem. Dobrze widoczna z Półkuli Południowej znana jest ludziom od czasów prehistorycznych. W średniowieczu była po raz pierwszy obserwowana przez europejskich marynarzy. Mały Obłok Magellana od dawna uznawany jest za niewielką galaktykę. Jednak autorzy najnowszych badań twierdzą, że to, co ludzkość obserwuje od tysiącleci to dwie galaktyki.

Claire E. Murray ze Space Telescope Institute i jej zespół opublikowali artykuł w którym, na podstawie ruchu chmur gazu i nowo powstałych w nich gwiazd, doszli do wniosku, że widoczna na niebie struktura to dwie galaktyki oddalone od siebie o tysiące lat. Z ziemskiego punktu widzenia ustawione są jedna za drugą.

Oba Obłoki Magellana – Wielki i Mały – to satelity naszej galaktyki i w przyszłości przejdą przez Drogię Mleczną. Wielki Obłok Magellana był dotychczas znacznie częściej badany. Tym bardziej że badania Małego Obłoku są dość trudne. Już wcześniej sugerowano, że może się on składać z wielu części, jednak wpływ grawitacyjny Drogi Mlecznej i Wielkiego Obłoku Magellana, co znacząco wpływa na nieregularny kształt Małego Obłoku, utrudniają dojście do prawdy.

Murray wraz z kolegami przyjrzeni się danym dotyczącym chmur wodoru uzyskanym z Australian Square Kilometre Array Pathfinder i porównali je z lokalizacją i prędkościami tysięcy gwiazd młodszych niż 10 milionów lat, o których dane zebrali z teleskopu Gaia. Założyli, że tak młode gwiazdy będą wciąż

poruszały się wraz z chmurą gazu, z której powstały. W ten sposób zidentyfikowali dwie chmury o różnym składzie, w których tworzą się gwiazdy. Na podstawie dostępnych danych stwierdzili, że regiony te odległe są od siebie o 16 000 lat świetlnych. Badania te to najsilniejszy jak dotychczas dowód na to, że Mały Obłok Magellana to w rzeczywistości dwie galaktyki.

Jeśli kolejne badania to potwierdzą, staniemy przed koniecznością wybrania nazwy dla nowo odkrytej galaktyki. A to może stać się pretekstem do... usunięcia Magellana z mapy nieba. Przed kilkoma miesiącami w piśmie Physics ukazał się bowiem artykuł, którego autorka, Mia de los Reyes z Amherst College, donosiła o utworzeniu się koalicji astronomów, wzywających do zmiany nazwy dwóch najjaśniejszych galaktyk satelitarnych Drogi Mlecznej, oraz innych astronomicznych obiektów i infrastruktury badawczej noszących imię portugalskiego odkrywcy, który mordował i niewolił rdzennych mieszkańców.

Autorstwo: Mariusz Błoński

Na podstawie: Science.org, [Arxiv.org](https://arxiv.org)

Źródło: [KopalniaWiedzy.pl](https://kopalnia wiedzy.pl)